

Riktlinjer för uppföljning av närvaro och skolplikt

Skolpliktsbevakning för elever i grundskolan och
anpassad grundskola bosatta i Upplands-Bro kommun.

UPPLANDS-BRO
KOMMUN

**Beslutade i Utbildningsnämnden den 11 mars
2025 UN § 12**

1	Inledning	3
	1.1 Syfte och mål	3
	1.2 Lagstiftning och bakgrund	3
2	Definition och begrepp	4
	2.1 Skolplikt	4
	2.2 Skolpliktsbevakning	4
3	Ansvarsfördelning	5
	3.1 Hemkommunens ansvar	5
	3.2 Huvudmannens ansvar	5
	3.3 Vårdnadshavares ansvar	5
4	Olika sätt att fullgöra skolplikten	6
	4.1 Varaktig vistelse utomlands	6
	4.2 Medgivande om att fullgöra skolplikt på annat sätt	7
	4.3 Anpassad studiegång	7
	4.4 Hemundervisning	8
5	Undantag från skolplikt	8
	5.1 Uppskjuten skolplikt	8
	5.2 Tidigare skolstart	9
	5.3 Upphörande av skolplikt i förtid	9
	5.4 Förlängning av skolplikt	10
6	Ledighet och befrielse	10
	6.1 Regler för beviljade av ledighet	10
	6.2 Process för ansökan och beslut	11
7	Närvaro och frånvaro rutiner	11
	7.1 Giltig och ogiltig frånvaro	11
	7.2 Närvarofrämjande arbete	12
	7.3 Frånvaroutredning	12
	7.4 Skolpliktsanmälan till huvudman	13
8	Föreläggande om vite	13
	8.1 Juridiska konsekvenser	13

1 Inledning

1.1 Syfte och mål

Syftet med dessa riktlinjer är att säkerställa att alla skolpliktiga barn får den utbildning de har rätt till enligt skollagen. Riktlinjerna ska ge en tydlig ram för hur skolplikt efterlevs och hur Upplands-Bro kommun, skolorna och vårdnadshavarna samarbetar för att främja regelbunden närvaro och förebygga skolfrånvaro. De ska också bidra till en rättssäker och likvärdig hantering av skolpliktsfrågor inom kommunen.

Mål

- *Trygga elevers rätt till utbildning* – Alla barn och unga ska ges förutsättningar att delta i utbildningen enligt skollagens krav.
- *Tydlig ansvarsfördelning* – Klargöra kommunens, skolans och vårdnadshavarnas roller och ansvar i arbetet med skolplikt.
- *Effektiv uppföljning och åtgärder vid frånvaro* – Efterleva rutiner för att snabbt identifiera, utreda och hantera frånvaro för att stödja elevers närvaro och måluppfyllelse.
- *Främja tidiga insatser och samverkan* – Skapa samordnade insatser mellan skola, socialtjänst, vårdnadshavare och andra relevanta aktörer för att motverka långvarig frånvaro.
- *Säkerställa rättssäkerhet och transparens* – Genom tydliga riktlinjer och rutiner säkerställa en enhetlig, rättssäker och transparent hantering av skolpliktsfrågor.

1.2 Lagstiftning och bakgrund

Skolplikten regleras huvudsakligen i skollagen¹ och innebär en skyldighet för barn att delta i utbildning från höstterminen det år de fyller sex år till och med årskurs nio. Utöver skollagen styrs arbetet med skolplikt av Skolverkets föreskrifter och allmänna råd, samt Upplands-Bro kommuns egna riktlinjer och utbildningsnämndens delegationsordning.

---

¹ 7 kap. i skollagen (2010:800)

2 Definition och begrepp

2.1 Skolplikt

Skolplikt innebär en lagstadgad skyldighet för barn att delta i utbildning under en viss tidsperiod. Skolplikten innebär att alla barn har rätt till en avgiftsfri och likvärdig utbildning i en skolform som motsvarar deras behov. Samtidigt innebär den en skyldighet för barnet att aktivt delta i undervisningen och närvara i skolan enligt skolans rutiner.

Det finns vissa situationer där skolplikten kan upphöra tidigare eller tillträda senare, exempelvis om en elev fullgör skolplikten i förtid eller har ett beviljat beslut om uppskjuten skolplikt. Det finns även andra undantag från skolplikten, såsom varaktig utlandsvistelse eller vid synnerliga skäl, som berörs mer djupgående längre fram i texten.

Sammanfattningsvis är skolplikten en grundläggande del av det svenska skolsystemet och syftar till att säkerställa att alla barn får den utbildning de har rätt till.

2.2 Skolpliktsbevakning

Skolpliktsbevakning är kommunens ansvar att säkerställa att alla skolpliktiga barn fullgör sin utbildning enligt skollagen. Det innebär att kommunen följer upp skolnärvaro, identifierar elever med långvarig eller upprepad frånvaro och vidtar åtgärder för att få dem tillbaka till skolan. Utbildningskontoret ansvarar även för att eftersöka elever som är folkbokförda i Upplands-Bro kommun men saknar en skolplacering.

Arbetet sker i samverkan med skolor, vårdnadshavare och vid behov socialtjänst eller andra instanser. Skolpliktsbevakningen syftar inte bara till att övervaka närvaro utan också att identifiera och hantera bakomliggande orsaker till frånvaro.

3 Ansvarsfördelning

3.1 Hemkommunens ansvar

Hemkommunen ansvarar för att alla skolpliktiga barn får den utbildning de har rätt till. Detta innebär att kommunen ska erbjuda skolplatser, följa upp skolnärvaro och vid behov vidta åtgärder om en elev inte fullgör sin skolgång. Om en elev har hög eller upprepad frånvaro ska kommunen i samverkan med skolan utreda orsaken och vidta åtgärder.

Om vårdnadshavaren inte medverkar kan föreläggande med vite beslutas. Kommunen ansvarar också för att identifiera och agera om skolpliktiga barn inte är inskrivna i någon skola. Genom aktiv skolpliktsbevakning och samverkan med skolor och vårdnadshavare säkerställer kommunen att alla barn deltar i utbildning och att skolplikten efterlevs ².

3.2 Huvudmannens ansvar

Huvudmannen, det vill säga den som driver skolan, har ett ansvar för att säkerställa att skolplikten fullgörs. Detta innebär att skolan ska ha tydliga rutiner för att registrera närvaro, följa upp frånvaro och vidta åtgärder vid oroande frånvaromönster. Skolan ska omedelbart utreda anledningen till frånvaro och vid behov erbjuda stöd för att eleven ska återgå till undervisningen.

Vid längre eller upprepad frånvaro måste skolan informera hemkommunen, som har det yttersta ansvaret för skolpliktsbevakningen. Skolan ska också samverka med vårdnadshavare och vid behov andra aktörer, såsom socialtjänst eller elevhälsa, för att säkerställa elevens rätt till utbildning. Om skolplikten inte fullgörs trots insatser kan huvudmannen, i samarbete med kommunen, vidta ytterligare åtgärder såsom föreläggande med vite. Skolans aktiva arbete med skolpliktsbevakning är avgörande för att säkerställa att alla elever får den utbildning de har rätt till ³.

3.3 Vårdnadshavares ansvar

Vårdnadshavarna har ett lagstadgat ansvar för att se till att deras barn fullgör sin skolplikt, detta innebär att de ska säkerställa att barnet är närvarande och deltar i

---

² 7 kap.§ 21 i skollagen (2010:800)

³ 7 kap. § 22 i skollagen (2010:800)

utbildningen. Vårdnadshavarna ska aktivt stödja barnets skolgång och samarbeta med skolan för att lösa eventuella problem som kan påverka barnets närvaro, såsom frånvaro eller andra svårigheter.

Om ett barn inte fullgör sin skolplikt är det vårdnadshavarens ansvar att omedelbart vidta åtgärder för att lösa situationen. Om en vårdnadshavare inte medverkar till att barnet återgår till skolan kan kommunen besluta om åtgärder, exempelvis föreläggande med vite. Det innebär att den ansvarige vårdnadshavaren kan få ekonomiska påföljder om skolplikten inte fullgörs.

Vårdnadshavarnas ansvar för skolplikten är en central del av det svenska skolsystemet, och samarbetet mellan hem, skola och kommunen är avgörande för att säkerställa att barnet får den utbildning de har rätt till och behov av ⁴.

4 Olika sätt att fullgöra skolplikten

4.1 *Varaktig vistelse utomlands*

Skolplikten kan även upphöra om barnet vistas utomlands under en längre period. För att skolplikten ska anses upphöra krävs att vistelsen bedöms som varaktig, vilket innebär att barnet bor utomlands under en längre tid och inte har för avsikt att återvända till Sverige för skolgång inom en nära framtid.

Vårdnadshavare har ett ansvar att informera hemkommunen om den varaktiga vistelsen för att säkerställa att alla krav på skolgång och utbildning efterlevs. Skolplikten upphör inte automatiskt, utan det krävs att vårdnadshavaren vidtar åtgärder och att kommunen bekräftar att alla nödvändiga åtgärder för att tillgodose elevens rätt till utbildning är uppfyllda. Därefter kan hemkommunen fatta beslut om upphörande av skolplikt, beslutet behöver följas upp efter högst ett år om eleven är fortsatt folkbokförd i kommunen ⁵.

I Upplands-Bro kommun anses en utlandsvistelse som överstiger sex månader som varaktig och därmed skäl för beslut om upphörande av skolplikt. Om en elev inte vistas i skolan, på grund av att eleven är utomlands, kommer eleven att skrivas ut

---

⁴ 7 kap. § 20 i skollagen (2010:800)

⁵ 7 kap. § 2 i skollagen (2010:800)

från skolan. När denna utskrivning sker bedöms i det enskilda fallet, men en skolplacering kan inte "hållas" längre än tre månader. Eleven har inte heller förtur till plats på sin tidigare skola efter flytt åter till Sverige.

4.2 Medgivande om att fullgöra skolplikt på annat sätt

Under vissa omständigheter kan en elev få medgivande att fullgöra skolplikten på ett annat sätt än genom den traditionella skolundervisningen. Detta kan exempelvis vara aktuellt om barnet av någon anledning inte kan närvara i den ordinarie skolan, men fortfarande har rätt till utbildning. Vårdnadshavaren måste ansöka om medgivande från kommunen för att barnet ska kunna få undervisning på alternativa sätt.

Upplands-Bro kommun prövar varje enskilt fall och bedömer om de föreslagna alternativen för undervisning är lämpliga och tillräckliga för att uppfylla skolpliktens krav. Det är också viktigt att vårdnadshavaren samarbetar med kommunen för att säkerställa att elevens rätt till utbildning tillgodoses på bästa sätt.

Medgivande om att fullgöra skolplikt på annat sätt ges enbart vid särskilda omständigheter och tillämpas mycket restriktivt. Det kan handla om sjukdom, långvarig frånvaro eller om eleven är bosatt på annan ort där skolgången inte är möjlig på traditionellt sätt. Medgivandet ges för upp till ett år i taget och ska återkallas om förutsättningarna inte längre finns ⁶.

För att en elev ska få fullgöra skolplikten på annat sätt krävs att:

- Verksamheten framstår som ett fullgott alternativ till den utbildning som annars står barnet till buds enligt skollagen
- Behovet av insyn i verksamheten kan tillgodoses
- Det finns synnerliga skäl, det vill säga mycket starka skäl

4.3 Anpassad studiegång

Under särskilda omständigheter kan en elev få en anpassad studiegång för att fullgöra sin skolplikt. Detta kan bli aktuellt om en elev har specifika behov, till exempel på grund av hälsoproblem, sociala svårigheter eller andra särskilda omständigheter som gör att den ordinarie undervisningen inte är lämplig eller möjlig.

---

⁶ 24 kap. § 23 i skollagen (2010:800)

Syftet med en anpassad studiegång är att säkerställa att alla elever får möjlighet att fullfölja sin skolplikt och nå sina kunskapsmål, oavsett individuella hinder.

En anpassad studiegång kan innebära att eleven får undervisning på ett annat sätt än i den ordinarie klassen. Det kan vara undervisning i mindre grupper, distansundervisning, individuellt anpassade undervisningsmetoder eller stöd från elevhälsa och specialpedagoger. I vissa fall kan även individuella lösningar, såsom hemundervisning, beviljas om det anses vara det bästa alternativet för eleven.

Rektor ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen ⁷.

4.4 Hemundervisning

Ibland används begreppen "hemundervisning" eller "hemskolning" när ett barns vårdnadshavare vill att barnet ska undervisas hemma i stället för i skolan. Det är som huvudregel inte tillåtet, eftersom skolpliktiga barn både har en rätt och en skyldighet att delta i utbildning i skolan. Den särskilda utbildningsform som heter "särskild undervisning i hemmet eller på annan lämplig plats" anordnas för elever som på grund av sjukdom eller liknande skäl inte kan delta i vanligt skolarbete under längre tid.

Särskild undervisning i hemmet eller på annan lämplig plats är dock inte ett annat sätt för en elev att fullgöra sin skolplikt, utan anordnas som ersättning för den ordinarie undervisning som eleven inte kan delta i på grund av sin sjukdom. Det är viktigt att notera att hemundervisning inte är en rättighet utan ett undantag som beviljas under särskilda omständigheter ⁸.

5 Undantag från skolplikt

5.1 Uppskjuten skolplikt

En elevs skolplikt kan skjutas upp under särskilda omständigheter. Uppskjuten skolplikt innebär att barn som fyller sex år, men som av olika skäl inte anses vara redo att börja skolan, kan få sitt skolpliktiga år förskjutet. Beslut om uppskjuten skolplikt fattas av hemkommunen, och det är ett alternativ för att säkerställa att barnet får en utbildning som motsvarar deras behov och utveckling.

---

⁷ 3 kap. § 12 i skollagen (2010:800)

⁸ 24 kap. §§ 20–25 i skollagen (2010:800)

Utbildningskontoret prövar varje enskilt fall där föräldrar eller vårdnadshavare ansöker om detta. När en ansökan om uppskjuten skolplikt görs, ska kommunen göra en individuell bedömning i samarbete med vårdnadshavare och eventuellt andra professionella, såsom barnhälsovård eller psykologer. Kommunen kan också be om en utredning av barnets utveckling och behov för att säkerställa att beslutet fattas på korrekta grunder.

En uppskjuten skolplikt innebär inte att barnet är befriat från utbildning; istället kan barnet få en annan form av stöd och förberedande undervisning, ofta inom förskolan eller en annan pedagogisk verksamhet. Under denna period kan barnet få den hjälp och stöd som krävs för att förbereda sig för den ordinarie skolgången ⁹.

5.2 Tidigare skolstart

Skolplikten inträder för barn bosatta i Sverige höstterminen det kalenderår då barnet fyller sex år. Detta innebär att barn normalt börjar förskoleklass det år de fyller sex. Det finns dock möjlighet för tidigare skolstart under vissa förutsättningar.

Barn har rätt att börja i förskoleklass redan höstterminen det år de fyller fem år, om vårdnadshavare önskar. Detta möjliggörs genom en ansökan till den aktuella skolan ¹⁰, där hemkommunen ansvarar för att utreda och besluta i ärendet. Utredningen syftar till att säkerställa att barnet är moget för tidigare skolstart och att det är i barnets bästa intresse. Utredningen sker i samråd med vårdnadshavare och vid behov elevhälsan.

5.3 Upphörande av skolplikt i förtid

I vissa fall kan skolplikten upphöra innan barnet fyller 16 år, om eleven fullgjort skolplikten i förtid. Det kan exempelvis vara aktuellt om en elev genomfört utbildning på ett tidigare stadium än normalt eller om barnet har blivit antaget till gymnasiet eller annan utbildning på en högre nivå tidigare än vad som är vanligt för barn i den aktuella åldern. Om en elev avlägger ett fullständigt slutbetyg från grundskolan innan 16 års ålder, kan skolplikten anses vara fullgjord, vilket innebär att den formella skolplikten upphör.

För att skolplikten ska anses vara fullgjord måste eleven ha genomgått en utbildning som motsvarar grundskolans krav, vilket innebär att de ska ha uppnått de kunskapsmål som fastställts för grundskolans avslutande nivå. Detta gäller oavsett om eleven har gjort detta genom att delta i skolans ordinarie undervisning eller på

---

⁹ 7 kap. §10 i skollagen (2010:800)

¹⁰ 7 kap. §11 i skollagen (2010:800)

andra sätt, som till exempel genom särskilda studiegångar, individuella lösningar eller förtidig skolgång.

I vissa fall kan elever även fullfölja sin skolplikt genom att påbörja och genomföra gymnasiestudier eller annan godkänd utbildning, under förutsättning att utbildningen motsvarar skolpliktskraven. Beslut om att skolplikten är fullgjord, även i förtid, fattas av hemkommunen i samråd med skolan och vårdnadshavare ¹¹.

5.4 Förlängning av skolplikt

Skolplikten kan förlängas om en elev inte har uppnått de kunskapskrav som krävs för att avsluta grundskolan. Förlängd skolplikt innebär att eleven får ytterligare tid för att uppnå de nödvändiga kunskaperna och slutföra sin utbildning. Detta kan tillämpas om en elev inte uppnår de betyg som krävs för att börja gymnasieskolan eller om eleven inte är behörig att börja ett nationellt yrkesprogram.

Hemkommunen beslutar om förlängd skolplikt och ansvarar för att ge eleven rätt undervisning och stöd för att uppnå de nödvändiga kunskapsmålen. Förlängd skolplikt ger elever möjlighet att uppnå de krav som behövs för att fortsätta sina studier och säkerställer att de får den utbildning de har rätt till ¹².

6 Ledighet och befrielse

6.1 Regler för beviljade av ledighet

Elever kan ha rätt till ledighet från undervisningen, men det är rektorns ansvar att bevilja sådan ledighet. Rektorn får bevilja eller uppdra annan skolpersonal att bevilja ledighet för upp till tio skoldagar per läsår. Om en elev behöver längre ledighet, måste rektorn fatta beslut om detta och får alltså inte uppdra åt någon annan att fatta beslutet. En bedömning behöver göras om det finns synnerliga skäl för att ledigheten ska beviljas.

Synnerliga skäl kan exempelvis vara allvarlig sjukdom, familjehändelser av stor vikt, religiösa högtider som inte sammanfaller med skolans lov eller andra extraordinära omständigheter där det är nödvändigt att en elev får vara ledig längre.

---

¹¹ 7 kap. §14 i skollagen (2010:800)

¹² 7 kap. §13 i skollagen (2010:800)

Alla beslut om ledighet ska fattas med beaktande av elevens rätt till utbildning och att ledigheten inte får hindra elevens möjlighet att uppnå de kunskapskrav som ställs i skolan. Det är därför viktigt att rektor alltid gör en noggrann bedömning innan ett beslut om längre ledighet tas, för att säkerställa att elevens utbildning inte påverkas negativt ¹³.

Enligt Upplands-Bro kommuns riktlinje bör ledighet som överstiger 21 dagar per läsår oavsett inte beviljas och skolan ska kontakta huvudmannen innan ett sådant beslut tas. Vid beviljande av ledighet ska endast antalet missade skoldagar räknas in, vilket innebär att helger eller lov som infaller under den önskade ledighetsperioden inte ska inkluderas i det totala antalet missade skoldagar. Detta innebär att endast de dagar som normalt skulle ha varit undervisningstid ska räknas in.

En elev kan på vårdnadshavarens begäran befrias från skyldighet att delta i obligatoriska inslag i undervisningen om det finns synnerliga skäl. Ett sådant beslut får endast avse enstaka tillfällen under ett läsår och det är rektor som beslutar om befrielse ¹⁴.

6.2 Process för ansökan och beslut

Ansökan om ledighet sker via blankett som vårdnadshavare erhåller från och lämnar tillbaka till skolan. Det är viktigt att ansökan lämnas in i god tid, senast 14 dagar i förväg, för att rektor ska hinna göra en noggrann bedömning. Detta ger tillräcklig tid för att säkerställa att beslutet kan tas på ett välgrundat sätt, med hänsyn till elevens utbildning och skolplikt. Efter att ansökan har granskats, kommer rektor att förmedla ett beslut om ledigheten, där det tydligt framgår om ledigheten beviljas eller inte.

7 Närvaro och frånvaro rutiner

7.1 Giltig och ogiltig frånvaro

Det är viktigt att förstå skillnaden mellan begreppen giltig och ogiltig frånvaro för att säkerställa att elevers skolplikt fullgörs på korrekt sätt.

En giltig frånvaro innebär att eleven är frånvarande av en orsak som anses rimlig och godkänd enligt skolans närvarorutiner. Det kan exempelvis handla om sjukdom, läkarbesök, religiösa högtider eller andra specifika omständigheter som gör att eleven inte kan närvara i skolan. I dessa fall är det viktigt att vårdnadshavare meddelar skolan om frånvaron och vid behov kan lämna in ett läkarintyg eller annan

---

¹³ 7 kap. §18 i skollagen (2010:800)

¹⁴ 7 kap. §19 i skollagen (2010:800)

dokumentation som styrker frånvarons giltighet. Vårdnadshavare kan dock inte tvingas att visa upp ett sådant, men att ett läkarintyg inte lämnas kan då få betydelse för om frånvaron räknas som giltig eller ogiltig.

Ogiltig frånvaro innebär att eleven inte har närvarat utan att det finns en godtagbar anledning eller att frånvaron inte har anmälts på rätt sätt. Detta kan till exempel vara om en elev inte dyker upp till skolan utan att ha ansökt om ledighet eller om frånvaron inte har godkänts av rektor. En ogiltig frånvaro kan leda till åtgärder från skolans sida, såsom samtal med vårdnadshavare, upprättande av en handlingsplan eller, i mer allvarliga fall, anmälan till socialtjänsten. Vid återkommande eller längre frånvaro är skolan skyldig att inleda en frånvaroutredning och upprätta en anmälan till huvudmannen ¹⁵.

7.2 Närvarofrämjande arbete

Rektor har ett tydligt ansvar för att skolan bedriver ett aktivt och systematiskt närvarofrämjande arbete. Detta arbete är en central del av skolans uppdrag och syftar till att främja elevers närvaro och minska frånvaro.

De verksamheter som har Upplands-Bro kommun som huvudman, arbetar efter gemensamma rutiner, utarbetade för att stödja det närvarofrämjande arbetet. Detta syftar till en enhetlig och effektiv hantering av närvaro och frånvaro som skapar likvärdighet mellan kommunens skolor. Stödmaterialet finns tillgängligt på skolan och hos huvudmannen, skolan ansvar för att utarbeta en intern struktur och genomföra insatserna.

7.3 Frånvaroutredning

Enligt skollagen har skolor ett ansvar att följa upp och hantera frånvaro på ett systematiskt sätt, särskilt när frånvaron riskerar att påverka elevens utbildning negativt. Rektor har ett övergripande ansvar för att säkerställa att frånvaroutredningar inleds när en elev har återkommande eller omfattande frånvaro. Skolan ska genomföra dessa utredningar för att förstå orsakerna bakom frånvaron och vidta lämpliga åtgärder för att stödja eleven.

Rektor är ansvarig för att se till att alla steg i frånvaroutredningen genomförs enligt gällande riktlinjer och lagstiftning. Detta inkluderar att identifiera när en utredning ska påbörjas, genomföra samtal med vårdnadshavare och andra relevanta personer, samt dokumentera och följa upp de åtgärder som vidtas. Målet med utredningen är att kartlägga orsakerna bakom elevens frånvaro och hitta lösningar för att stödja

---

¹⁵ 7 kap. §§18 – 19a i skollagen (2010:800)

elevens återgång till skolan, för att säkerställa att skolplikten fullgörs och att elevens utbildning inte äventyras. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen ¹⁶.

Genom att följa de kommungemensamma rutinerna och tillämpa stödmaterialet i dessa, säkerställs att samtliga skolor som har Upplands-Bro kommun som huvudman bedriver frånvaroutredningar på ett enhetligt, rättssäkert och systematiskt sätt.

7.4 Skolpliktsanmälan till huvudman

Om frånvaron inte minskar trots genomförda åtgärder och frånvaroutredning, om samarbetet med vårdnadshavare inte fungerar eller om åtgärder inte kan genomföras, ska skolan göra en skolpliktsanmälan till huvudmannen.

Skolpliktsanmälan görs när det finns allvarliga indikationer på att skolplikten inte fullgörs och frånvaron fortsatt är hög, trots att skolans stödinsatser och samarbetet med hemmet har varit tillräckliga. I skollagen betonas att det är rektorns ansvar att upprätta en sådan anmälan.

Verksamheter som har Upplands-Bro kommun som huvudman, arbetar efter kommungemensamma rutiner för hur en skolpliktsanmälan ska göras. Fristående verksamheter gör denna anmälan via blanketten ”*skolpliktsanmälan fristående huvudmän*” som skickas till utbildningskontoret via brev eller e-post.

En skolpliktsanmälan är ett sätt att säkerställa att eleven får det stöd och den uppmärksamhet som behövs för att fullgöra skolplikten. Det är också ett steg i att följa skollagens krav på att alla elever ska ha rätt till utbildning och att deras skolgång inte ska påverkas negativt av långvarig och ogiltig frånvaro. Anmälan innebär att huvudmannen får kännedom om situationen och kan vidta ytterligare åtgärder för att säkerställa elevens rätt till utbildning, så som föreläggande om vite ¹⁷.

8 Föreläggande om vite

8.1 Juridiska konsekvenser

Föreläggande om vite är ett verktyg för att säkerställa att vårdnadshavare fullgör sitt ansvar att se till att deras barn fullgör skolplikten enligt skollagen. Om en elev inte fullgör sin skolplikt trots skolas vidtagna åtgärder, kan föreläggande om vite bli aktuellt. Hemkommunen kan förelägga vårdnadshavare att se till att barnet fullgör sin skolplikt, och om detta inte följs kan vite utfärdas.

---

¹⁶ 7 kap. §19a i skollagen (2010:800)

¹⁷ 7 kap. §19a & §22 i skollagen (2010:800)

Vite innebär en ekonomisk sanktion om vårdnadshavare inte vidtar nödvändiga åtgärder för att eleven återgår till skolan. Vite blir aktuellt om åtgärder som stödinsatser, frånvaroutredningar och skolpliksanmälan inte har lett till förbättring och elevens frånvaro kvarstår. Beslut om vite bör vara en sista åtgärd efter att andra insatser har misslyckats. Vite får inte användas som första åtgärd och fattas först när elevens rätt till utbildning är allvarligt hotad. Alla berörda parter ska vara delaktiga i processen, och beslutet ska noggrant dokumenteras och följa gällande lagstiftning ¹⁸.

Enligt Upplands-Bro kommuns delegationsordning är det utbildningsnämndens arbetsutskott som fattar det slutgiltiga beslutet om vitesföreläggande.

---

¹⁸ 7 kap. §23 i skollagen (2010:800)